

प्रकाशगड, ५ वा मजला, स्टेशन रोड, बांद्रे (पूर्व), मुंबई-४०००५१
दु.क्र.(ओ.)२६४७४२११, २६४७२३१ वि.क्र.३५०७ (वै.)२६४७४७५१ फॉक्स : ०२२.२६४७६२३३, २६४७२३१८

क्र. मु.अ.(वा)/लेखा/ग्रा.पं.दिवाबत्ती/५५/२००९-१० No. - 7047 दिनांक : 8 MAR 2010

परिपत्रक क्र. ९९८

विषय :- ग्रामपंचायतीना रस्त्यावरील विजेच्या दिव्यांच्या वीज बिलांची स्वकम देण्यासाठी सन २००९-१० या आर्थिक वर्षासाठी अनुदानापोटी मंजुर केलेली रक्कम रु.३२,२१,२९,०००/- (रुपये बत्तीस कोटी एकवीस लाख एकोणतीस हजार फक्त)

संदर्भ :- शासन निर्णय क्र. बीजीटी-२६०९/प्र.क्र.-६३/पंरा-४ (२२) दि. २२.०२.२०१०.

ग्रामपंचायतीच्या हदीतील रस्त्यावरील दिवाबत्तीची विज देयके भागविण्यासाठी शासन ग्रामपंचायतीना १०० टक्के अनुदान देते. सन २००९-१० या आर्थिक वर्षात सदर अनुदानासाठी रक्कम रुपये ९७,६१,४८,०००/- (रुपये सत्याणण व कोटी एकसष्ट लाख अड्डेचाळीस हजार फक्त) इतकी तरतुद शासकीय अर्थसंकल्पात करण्यात आलेली आहे, पैकी रक्कम रुपये ३२,२१,२९,०००/- (रुपये बत्तीस कोटी एकवीस लाख एकोणतीस हजार फक्त) वरील संदर्भिय शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या जिल्हा निहाय विवरण पत्रात दर्शविल्याप्रमाणे शासनाकडून, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादितला रोखीत प्राप्त झाले आहेत.

शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या जिल्हा निहाय विवरण पत्रातील रक्कमेचे, संबंधीत जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतीच्या नावाने थकबाकीच्या प्रमाणात वर्ग करण्याबाबत संबंधितांनी जरुर ती कार्यवाही करावी.

थकबाकी पोटी समायोजित करण्यात आलेल्या रक्कमेचे (सन २००९-१०) ग्रामपंचायत निहाय विवरण पत्राची एक प्रत संबंधित जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, मुख्य लेखा वित्त अधिकारी तसेच विभागीय आयुक्त व उपसचिव, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ यांच्यासह या कार्यालयास त्वरित पाठवावी.

सोबत : वरीलप्रमाणे

तेरंग सिंह नारा
मुख्य अभियंता (वाणिज्य)

प्रत सविनय सादर :-

१. संचालक (वित्त), म.रा.वि.वि.कं. मर्यादित, प्रकाशगड, बांद्रा (पू), मुंबई.

प्रत सस्नेह रवाना :-

१. सर्व मुख्य अभियंते, म.रा.वि.वि.कं. मर्यादित, संवसु परिमंडळ कार्यालये, माहिती व उचित कार्यवाहसाठी
२. मुख्य महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा), म.रा.वि.वि.कं. मर्यादित, मुंबई.

प्रत रवाना :

१. सर्व अधिक्षक अभियंते, संवसु मंडळ कार्यालये, म.रा.वि.वि.कं. मर्यादित
२. महाव्यवस्थापक (अर्थोपाय विभाग), ३ रा मजला, हॉगकाँग इमारत, फोर्ट, मुंबई-४०० ००१.
३. सर्व कार्यकारी अभियंते, संवसु विभागीय कार्यालये, म.रा.वि.वि.कं. मर्यादित
४. सर्व उपकार्यकारी अभियंते / सहाय्यक अभियंते, संवसु उपविभागीय कार्यालये,
---- उचित कार्यवाहीसाठी.

Shri Shikant
for N.A. pleas

अर्थरांकलपीय अनुदान सन २००९-२०१०

३६०४ - रथानिक संस्था व पंचायत राज संस्था यांना
नुकसान भरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे.
२०० इतर संकीर्ण नुकसान भरणाईच्या अभिहस्तांकित
रकमा देणे (०१)(०३) स्त्यावरील विजेच्या दिव्याची
वीज विलांची रक्कम देण्यासाठी ग्राम पंचायतीना
१०० % अनुदान (३६०४०३२५) (दत्तमत)५० इतर
संर्च (मागणी क्र. एल -५)

Nairbh
02/03/2010.

G. M. W.

महाराष्ट्र शासन,
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्र. बीजीटी २६०९/प्र.क्र. ६३ /पंरा-४(२२)
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२
दिनांक - २२ फेब्रुवारी, २०१०

वाचा :-१) शासन निर्णय, ग्राम विकास विभाग क्र. व्हीपीएम २०८५/सीआर १९४०/२२

दि. ३०.३.९०

२) शासन निर्णय, समक्रमांक, दि. १६ जुलै, २००९ व दिनांक ४ डिसेंबर, २००९

प्रस्तावना :-

ग्राम पंचायतीच्या हृदीतील स्त्यावरील दिवाबतीयी दीज देयके मागणिण्यासाठी
ग्रामपंचायतीना १०० टक्के अनुदान देण्यात येते. यासाठी सन २००९-२०१० या आर्थिक वर्षात
वित्त विभागाने पकूण रूपये १७,६३,४८,०००/- (रुपये सत्याण्णव कोटी पक्षसष्ठ लक्ष अडूचाळीम
हजार फक्त) इतक्या रकमेची अर्थसंकलपीय तरतूद केलेली आहे. स्थानिक स्वराज्य संस्थांची
दिवाबतीची देयके त्वारित भागविण्यासाठी प्रशासकीय विभागांनी शासकीय अनुदानातून परस्पर
सदर रक्कम महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाकडे भरणा करावी असा निर्णय शासनाने सन २००३
या वर्षी घेतलेला आहे.

शासन निर्णय :-

सन २००९-२०१० या आर्थिक वर्षात सदर अनुदानासाठी रक्कम रूपये १७,६३,४८,०००/-
(रुपये सत्याण्णव कोटी पक्षसष्ठ लक्ष अडूचाळीम हजार फक्त) हत्तकॉ नमूद अर्थमंकाऱ्हित
करण्यांत आली आहे.

२. सदर तरतुदीतून संदर्भिय शासन निर्णयाप्रमाणवये क्रमपंचायतीमधील रस्त्यावरील विजेच्या दिव्याची वीज देयके अदाकरण्यासाठी तरतुद रक्कम रुपये ३२,५३,७९,०००/- (रुपये बत्तीस कोटी त्रैपन्न लक्ष एकोणपेशी हजार फक्त) इतके अनुदान धनादेश क्र. ३०६७१९, दि. ३१.८.२००९ अन्वये व ३२,८६,४०,०००/- (रुपये बत्तीस कोटी शहाएऱ्यासी लक्ष चालीस हजार फक्त) इतके अनुदान धनादेश क्रमांक ३५६७२० दि. २२ डिसेंबर २००९ अन्वये असे एकूण रुपये ६५,४०,११,०००/- (रुपये पासौ एकोणीस हजार फक्त) महाराष्ट्र राज्य विभागीमितरण कुपनी भयांदित मुंबई यांचेकडे सुपूर्द करण्यात आली आहे. आता या शासन निर्णयान्वये ग्रामपंचायतीमधील रस्त्यावरील विजेच्या दिव्याची वीज देयके अदा करण्यासाठी उर्फीत तरतुद रक्कम रु. ३२,२१,२९,०००/- (रुपये बत्तीस कोटी एकवीस लक्ष एकोणीस हजार फक्त) इतके अनुदान सांबत च्या विवरण प्रमाणे जिल्हानाहाय दशावलेल्या विगतवारीप्रमाणे महाराष्ट्र राज्य विधुत वितरण कंपनी भयांदित, मुंबई कडे सुपूर्द करण्याचा निर्णय शासनाने मुंबला असून ती आंता आ शासन निर्णयाच्चार कायासाने अधिकारी, रोखशाखा, ग्राम विकास व जलसंचारण विभाग भांतीलय, यांचे झोपनकू देवण्यात येत आहे. सदरज्ञानिधी अधिदान व लोखां कायालय मुंबई येथून आहीत कृत्यावधीत करण्यासाठी स्पौनां आहेह्या या सुधितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे त्यांनी उपरांत मजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाचा धनादेश महाराष्ट्र राज्य विधुत वितरण कंपनी भयांदित, मुंबई याच्या नावाने अधिदान व लख्या कायालय, मुंबई येथून काढावण्याचा आहे श्री गळनाय सांबत, कायासान अधिकारी, रोखशाखा याच्या ख्याने विधार कलेले व श्री मोर्को भोपे, उप. सचिव (रोख शास्त्री), ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मुंबई यांनी प्रतीक्षासमीकृत कलेले देयक अधिदान व लग्नाकायालय, मुंबई याचेकडे सादुर करण्यात यापे दि. ४. या करीता रु. ३२,२१,२९,०००/- (रुपये बत्तीस कोटी एकवीस लक्ष एकोणीस हजार फक्त) इतक्या अनुदानास मजूरी देण्यात येत आहे. सदर मजूर रक्कम रुपये ३२,२१,२९,०००/- (रुपये बत्तीस कोटी एकवीस लक्ष एकोणीस हजार फक्त) इतके अनुदान खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहन महाराष्ट्र राज्य विधुत वितरण कंपनी भयांदित, मुंबई याचेकडे सुपूर्द करण्यात येत आहे.

- अ) महाराष्ट्र राज्य विधुत वितरण कंपनी भयांदित, मुंबई यांना दिलेला धनादेशाची उक्कम याने या शासन निर्णयासोबत च्या विवरणे प्रवार्तील रक्कम रु. ३२,८६,४०,०००/- अधील रक्कम न त्यात्या जिल्हा परिषदांच्या असेत्यारीत असलेल्या ग्रामपंचायतीच्या रस्त्यावरील दिवाबत्तीच्या वीज उपकाच्या थकबांगास अधीन राहन समायोजित द्यावाची या तसा अहवाल शासनाम सादर करायला आहे. नाहान असल्याने या उपकाच्या थकबांगास अधीन द्यावाची विवरण कंपनी भयांदित, मुंबई ने टक्के आरंभ्यक असून त्याची प्रक प्रत त्यांनी संबंधित मिल्ला परिषदच्या भूम्य कायाकारी अधिकारी, मुख्य लक्षा व वित अधिकारी यांना प्रतवावयाची आहे त्याच न्यूनी एक प्रत शासनालाही पाठ्यावयाची आहे.

महाराष्ट्र राज्यपाल योगी नियंत्रण कार्यालयी संसदीय विभाग अधिकारी बाबू शंकर एकांकी (८)

१००००१ इन्हें (१००००१) दिनांकित आहे.

क) वरील अटोंची पूरता होत आहे याची खात्री करून घेण्यासाठी महालेख्यापाल, महाराष्ट्र ३, मुंबई आणि महालेख्यापाल, महाराष्ट्र -२, नागपूर यांना लेख्यापरिषिकाकरिता महाराष्ट्र राज्य विधुत वितरण कंपनी मर्यादित, मुंबई यांची पुस्तके व लेख्या पाहणीचा अधिकारी सहील: महालेख्यापाल यांना त्याचे काम पार पाडण्याकरीता महाराष्ट्र राज्य विधुत वितरण कंपनी मर्यादित, मुंबई यांनी सर्वतोपरी सहकार्य दिले पाहिजे.

उ) खर्चाचा मेळ घालण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य विधुत वितरण कंपनी मर्यादित, मुंबई खर्चाची विधानपत्रे विभागीय आयुक्तांना पाठवावी. व त्याची पक प्रत शासनास पाठवावी.

विभागीय आयुक्तांनी शासन परिपत्रक ग्राम विकास विभाग क्र. आरसीएन१०८९/प्र.क्र. ३०२७/२८, दि. ५.९.९० मधील मूचनप्रमाणे या अनुदानाच्या स्वर्चाचा महालेख्यापालांकडे नोंदलेल्या खर्चाबरीबर मेळ घालावा व अहवाल शासनाकडे पाठवाया:

५. उपरोक्त निधीबाबत नियंत्रक अधिकारी म्हणून विशेष कार्य अधिकारी /उप सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग हे राहील.

या शासन निर्णयाद्वारे मज्जूर करण्यात आलेल्या अनुदानाएवढा खर्च "३६०४" स्थानिक संस्था व पंचायत राज संस्था यांना नुकरान भरपाईच्या व अभिहस्ताकित रकमा देणे. २०० इतर सकारा नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्ताकित रकमा देणे. (०३)(०३) उत्त्यावरील विजेंच्या दिव्यांची श्रीज बिलाची रक्कम देण्यासाठी ग्रामपंचायतीना १०० टक्के अनुदान देणे (३६०४०३२५) (दत्तमत) ५०-इतर संर्वं (मागणी क्र. एल ५) या लेख्याशिर्षाखाली स्वर्चा टाकण्यात यावा व तो उपरोक्त लेख्याशिर्षाखाली सन २००९-२०१० या अर्थिक वर्षासाठी असलेल्या अर्थसंकल्पय तरुदीतून भागायिण्यात यावा.

हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने अनौपचारीक संदर्भ क्र. द१९/१०/अर्थ-१७ दि. २८/०३/२०३० व अनौस-३२/१०/थ्यय-१५, दिनांक २८/०३/२०३० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार य नांवाने

(प्र. पि. पाटील)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. महालेख्यापाल (लेख्या व अनुजेयता/लेख्या परिदा) महाराष्ट्र-३, मुंबई-४००००१ क्र. नमद कल्याप्रमाणे नीन प्रतीत माहिती व आवश्यक कार्यवाहीसाठी. (३ प्रती.)

प्रत माहिती व आवश्यक कार्यवाहीसाठी.

२. महाराष्ट्र राज्य विधुत वितरण कंपनी मर्यादित, प्रकाशगड, यांद्रे (घूर्य),

- २) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित प्रकाशगड अनंत काणेकर मार्ग, वांद्रे (पूर्व) मुंबई ४०० ०५१.
- ३) मुख्य अभियंता (वाणिज्य), महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित, प्रकाशगड (वाणिज्य विभाग) ५ वा मजला, अनंत काणेकर मार्ग, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०८ ०५१ (५ प्रती)
- ४) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञयता), महाराष्ट्र-३, मुंबई ४०० ००१
- ५) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-३, मुंबई ४०० ००१
- ६) महालेखापाल (लेखा अनुज्ञयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर
- ७) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर
- ८) अधिदान व लेखा अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य (अराप/सलेवि-१), मुंबई.
- ९) निवासी लेखा अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित, प्रकाशगड, वांद्रे (पूर्व), मुंबई.
- १०) मुख्य लेखा परिदक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, वाशी, नवी मुंबई.
- ११) उप लेखा परिदक, नवी मुंबई, वाशी/पुणे/नाशिक/अमराप्रती/औंचेपुराव/नागपूर
- १२) मुख्य अभियंता, विभाग, महाराष्ट्र शासन, प्रशासकीय इनाम, ५१ रामकृष्ण पैदूरकर मार्ग, चेंदूर, मुंबई ४०० ०६१
- १३) अवर सचिव (उर्जा -३) उद्योग उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई -३२
- १४) विभागीय आयुक्त (सर्व)
- १५) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- १६) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी.
- १७) सर्व जिल्हा परिषदांचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत)
- १८) कायासन अधिकारी, ग्राम विकास व जलसंधारणविभाग (वित्त -१, वित्त -७, वित्त -८)
- १९) कायासन अधिकारी (पंचायत) ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
- २०) वित्त विभाग (अर्थसंकल्प १७ / व्यय १५) मंत्रालय, मुंबई ३२.
- २१) नियुक्त नस्ती, पंगा -४ ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग.

विवरणापन

शासन निर्णय क्र.बीजीटी २६०९/प्र.क्र.६३/पंग-४, दिनांक २२ फेब्रुअरी, २०१० सोबतचे
विवरणपत्र, ३६०४ - स्थानिक संस्था व पंचायत रोज़ रोज़ संस्था यांना नुकसान भरपाईच्या व
अभिहस्तांकित रकमा देणे २००, इतर संकीर्ण नुकसान भरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे
(०१) (०३) स्त्याधरील विजेच्या दिव्याची बीज बिलांची रकम देण्यासाठी ग्राम पंचायतीना
१००% अनुदान (३६०४०३२५) (दत्तमत) ५० इतर स्वर्च (मागणी क्र. एल -५)

(रु. लाखात)

अ. क्र.	जिल्हा परिषद	या शासन निर्णयात्त्वाये रोखीने वितरित करण्यांत येत असलेले अनुदान	
१	२	३	४
१	ताणे	५६.६३	(रुपये छपने लक्ष व्रेस्ट हजार फक्त)
२	गोऱगड	६३.८८	(रुपये व्रेस्ट लक्ष अट्ट्याएंशी हजार फक्त)
३	खारीगड	७.८२	(रुपये सात लक्ष ब्याएंशी हजार फक्त)
४	सिंधुदुर्ग	५.८९	(रुपये पाच लक्ष एकवेळनव्यवद हजार फक्त)
५	अहमदनगर	१७५.०१	(रुपये एक कोटी पंचाहत्तर लक्ष एक हजार फक्त)
६	धुळे	२३.२६	(रुपये नेवीम लक्ष मधीम हजार फक्त)
७	नंदूरवार	६५.९८	(रुपये चौमष्ट लक्ष अट्ट्यान्नव लक्ष हजार फक्त)
८	जवळांव	१५२.४६	(रुपये एक कोटी बावन्त लक्ष शेहचालीस हजार फक्त)
९	नाशिक	१२७.५०	(रुपये एक कोटी सत्तावीस लक्ष पन्नास हजार फक्त)
१०	कोल्हापूर	१०२.२०	(रुपये एक कोटी दोन लक्ष बीस हजार फक्त)
११	सोगरी	१०१.५०	(रुपये एक कोटी एक लक्ष पन्नास हजार फक्त)
१२	सातारा	६८.०८	(रुपये अडस्ट लक्ष आठ हजार फक्त)
१३	सोलापूर	२९४.४१	(रुपये दोन कोटी चौन्यान्नव लक्ष एकवेळालीस हजार फक्त)
१४	पुणे	१६७.८४	(रुपये एक कोटी मधुस्ट लक्ष चौन्याएंशी हजार फक्त)
१५	औरंगाबाद	१३४.७७	(रुपये एक कोटी चौतीस लक्ष सत्याहत्तर हजार फक्त)
१६	जालना	६२.३७	(रुपये बास्ट लक्ष सदोतीस हजार फक्त)
१७	परभणी	१३३.३८	(रुपये एक कोटी तेहतीस लक्ष अडतीस हजार फक्त)
१८	हिंगोली	२३.४८	(रुपये एकवीस लक्ष अडुचालीस हजार फक्त)
१९	बोढ	२०४.१६	(रुपये दोन कोटी चार लक्ष शहात्तर हजार फक्त)
२०	लातूर	१६४.५६	(रुपये एक कोटी चौस्ट लक्ष छपने हजार फक्त)
२१	नांदेड	३२७.९५	(रुपये तीन कोटी सत्तावीस लक्ष पंचान्नव हजार फक्त)
२२	उस्मानाबाद	१३४४.७०	(रुपये एक कोटी चौतीस लक्ष नव्यव हजार फक्त)
२३	अकोला	०.००	-
२४	वाशिम	०.००	-
२५	अमरावती	१४.५१	(रुपये चौन्यान्नव लक्ष एकस्ट हजार फक्त)

- २) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विधुत-यितरण कंपनी मर्यादित प्रकाशगड अनंत काणेकर मार्ग, बांद्रे (पूर्व) मुंबई ४०० ०५३.
- ३) मुख्य अभियंता (वाणिज्य), महाराष्ट्र राज्य विधुत यितरण कंपनी मर्यादित, प्रकाशगड (वाणिज्य विभाग) ५ वा. मजला, अनंत काणेकर मार्ग, बांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०८ ०५४ (५ प्रती)
- ४) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-३, मुंबई ४०० ००३
- ५) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-३, मुंबई ४०० ००३
- ६) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-८, नागपूर
- ७) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर
- ८) अधिदान व लेखा अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य (अराप/रालेय-३), मुंबई.
- ९) निवासी लेखा अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य विधुत यितरण कंपनी मर्यादित, प्रकाशगड, बांद्रे (पूर्व), मुंबई.
- १०) मुख्य लेखा परिदंक, स्थानिक निधि लेखा, कोकण भवन, वारी, नवी मुंबई.
- ११) उप लेखा परिदंक, नवी मुंबई, बांद्री/पुणे/तांशिक/अमराप्रसाद/ओंचंपाप्राद/नागपूर
- १२) मुख्य अभियंता, यितरण विभाग, महाराष्ट्र शासन, प्रशासकीय इमारत, ५१ रामद्वारा पैट्टकर नार्स, चेंबूर, मुंबई ४०० ०६३
- १३) अपर सचिव (उर्जा -३) उद्योग उर्जाय कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई -३२
- १४) विभागीय आयुक्त (सर्व)
- १५) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- १६) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी.
- १७) सर्व जिल्हा परिषदांचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत)
- १८) कायासन अधिकारी, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग (वित्त -१, वित्त -७, वित्त -८)
- १९) कायास अधिकारी (रोखशास्त्रा) ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई -३२.
- २०) वित्त विभाग (अर्थसंकल्प १७ / व्यय १५) मंत्रालय, मुंबई -३२.
- २१) निवडनस्ती, पंगा -४ ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग.